No. 1241 Zaterdag 12 October 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tree luna pagá padilanti
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 11 October.

Belastingherziening.

Memories van antwoord.

Met voldoening heeft de Gouverneur vernomen, dat de beginselen, grondslagen en algemeene strekking der ontworpen belastingherziening sympathie hebben ontmoet en men algemeen bereid is om tot de totstandkoming mede te werken.

Volkomen juist is door eenige leden in het V. V. verondersteld, dat het NIET in de bedoeling heeft gelegen om eene uitsluitend op

den Handelstand drukkende

belasting in het leven te roepen. Van de veronderstelling is uitgegaan, dat het invoerrecht overeenkomstig zijn aard en strekking door de verbruikers wordt gedragen. Ten aanzien van het binnenlandsch verbruik kan daaromtrent wel geen twijfel bestaan, aangezien daarvoor bijna alles moet worden ingevoerd. Wat den detailverkoop aan doortrekkende vreemdelingen betreft, is terecht reeds in den Raad opgemerkt, dat door de verhooging tot [illegible] de Curaçaosche markt geenszins haren naam van goedkoopste in den omtrek zal verliezen; het aanmerkelijk verschil tusschen het ontworpen percentage en de tarieven der omliggende staten en koloniën, alsmede de gunstige ligging van Curaçao ten opzichte van het scheepvaartverkeer wettigen de overtuiging, dat voor den handel geen nadeel van de geringe verhooging is te duchten.

De Gouverneur licht dit elders aldus toe.

„Na de ontworpen verhooging zal het tarief nog zoo laag zijn als in bijna geen enkel ander land, hetgeen van genoegzame bekendheid is. In de meeste landen bestaan overigens naast invoerrechten naar de waarde nog vele specifieke rechten, of wel alleen deze, die veel hooger plegen te zijn dan eerstgemelde, dikwijls tot hooger bedrag dan de waarde van het artikel. In het Moederland bestaan beide soorten; dat naar de waarde is over het algemeen 5% en het geheele tarief behoort onder de laagst bestaande. In Oost-Indië bedragen de invoerrechten 6 en 10% en daarnevens bestaan specifieke rechten, evenals in Suriname, waar echter het algemeen percentage 10% is. In Trinidad is het algemeen percentage 5% doch daarnevens bestaan hoogere percentages en specifieke rechten, zoodat de totaalopbrengst ongeveer 11% bedraagt van de waarde van den totaalinvoer. Op St. Thomas is bij een wet van 6 April 1906 het invoerrecht verhoogd tot 6%. Op de meeste Engelsche Antillen bestaan beide gemelde soorten van invoerrecht, dat naar de waarde bedraagt o. a.: op St. Kitts 11%, Antigua 13½%, Montserrat 10% Grenada 7½ en 10%, Virgin Islands 10%, Dominica 12½% Jamaica 16⅔%, Barbados 12%, Turks and Caicos Islands 10%, Bahamas Islands 20% en in Engelsch Guiana 15%.

Met het algemeene percentage van 5% zal het tarief van Curaçao belangrijk lager zijn, dan dat van alle naburige staten en koloniën. Bovendien is voor sommige goederen slechts 3% gesteld."

De Gouverneur [illegible] de andere leden van den Kol. Raad om de grondbelasting slechts met ½% te verlagen [illegible] voor het gemis van hoogere opbrengst dezer belasting het invoerrecht op sommige artikelen, door de meer gegoede burgerij van Curaçao zelve verbruikt, te verhoogen. Dat verhoogd recht op die artikelen zou te weinig opleveren, terwijl het tevens in strijd zoude zijn met de nieuwere economische denkbeelden en met den geest dezer herziening uitsluitend de eerste levensbehoeften hooger te belasten.

Verlaging, gelijkstaande met afschaffing van het invoerrecht op steenkolen acht de Gouverneur van zeer groot belang tot bevordering van scheepvaart en handel.

Wat de verhooging van loodsgelden betreft, onmogelijk is het niet, dat deze wordt teruggenomen, als er iets anders voor in de plaats gesteld kan worden. Voorloopig worden zij verlaagd tot het tegenwoordig bedrag. Dat de samenstelling van het tarief voor verhoogde invoerrechten een minder juisten kijk op de handelstoestanden verried, vindt zijn verklaring in het ontbreken van goede statistieken.

Door de later opgemaakte uitgebreider statistiek over 1906 werd de Ontwerper beter ingelicht en kon hij zijn fouten herstellen, zooals later zal blijken.

De eenheid in belastingen

voor alle eilanden van dezelfde Kolonie was een zeer belangrijk beginsel, wat de Gouverneur niet gaarne bij de nieuwe reorganisatie prijs zou geven.

De zoo onbillijke in- en uitvoerrechten, waarover aldaar sedert lang werd geklaagd, moeten worden afgeschaft, een equivalent daarvoor gezocht worden door invoering van andere belastingen. Duurdere administratie, zooals de Raad vreest, zal daarvan op de eilanden niet het gevolg zijn, op Curaçao zullen alleen eenige meerdere ambtenaren van recherche worden aangesteld.

De nieuwe gebruiksbelasting en de geslachtsaccijns zullen komen te drukken op de eilanden, maar daar tegenover staat het lagere invoerrecht, op de eerste levensbehoeften zelfs aanmerkelijk lager; het leven zal er dus goedkooper worden.

St. Eustatius zou volgens de nieuwe belastingregeling meer dan nu moeten opbrengen. Dat is waar, doch dit meerdere zal worden ingebracht door het patentrecht op tapperijen, waarvan het desbetreffende ontwerp geen verhooging beoogt, doch slechts een richtige betaling—tot een lager bedrag—van hetgeen thans reeds schuldig is, *doch vrij algemeen ontdoken wordt.* Daarenboven meent de Gouverneur, dat St. Eustatius vruchtbaar genoeg is, om naast de reeds bestaande veeteelt meer op te leveren dan thans het geval is.

Hij beveelt den Raad aan dit punt nogmaals in nadere overweging te nemen.

De Koloniale Raad verklaarde geen instemming te kunnen betuigen met het voorstel tot invoering van de

Registratie--belasting.

waarop de Gouverneur om verschillende redenen prijs stelt.

„Eene belasting behelst dat ontwerp niet en het is geheel verschillend van de elders onder dien naam bestaande regelingen. Er wordt slechts eene geringe retributie bepaald voor eene eenvoudige, nuttige formaliteit, die verder nog dienstbaar wordt gemaakt aan de controle op de naleving van andere verordeningen (belasting op overdracht, publieke verkoopingen, successie en zegel), waarmede het ontwerp dan ook verband houdt. Waar op deze wijze volgens de in het Moederland opgedane jarenlange ondervinding, orde en zekerheid in de administratie bevorderd worden, is de voorkeur gegeven aan eene algemeene regeling bij verordening boven de regeling in dien geest bij besluit alleen van het ontwerp bij art. 1899 B. W. bedoeld. Waar de Raad het nut van de regeling erkent, vleit de ondergeteekende zich dat de Raad zijne medewerking zal willen verleenen aan dit eenvoudige, in de uitvoering geene kosten medebrengende ontwerp, waardoor tevens vele moeilijkheden zullen worden voorkomen, die anders ten opzichte van eenige der andere ontwerpen zullen ontstaan."

Uit het V. V. van den Kol. Raad bleek verder, dat een groot struikelblok om tot eenstemmigheid te geraken was het ontwerp op

den Invoer en de Accijnzen.

In dit ontwerp werd niet genoeg rekening gehouden met de bestaande toestanden. Verschillende bepalingen en voorschriften zouden onuitvoerbaar blijken, althans leidende tot veel omslag en tijdverlies. De ontwerpen waren noodeloos ingewikkeld, de straffen te zwaar.

De Gouverneur is van geheel tegenovergestelde opinie.

In vergelijking met andere landen moeten de nieuwe Curaçaosche belastingen al heel eenvoudig worden genoemd. „Overigens is de regeling dezer ontwerpen in alle landen in hoofdzaak dezelfde en het is niet duidelijk, welke bijzondere toestanden alhier eene onvoldoende wetgeving zouden kunnen rechtvaardigen

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

UIT

CURAÇAO'S VERLEDEN.

XII, 6.

Achteruitgang en Bloei van den Handel op Curaçao in de XVIIIe Eeuw.

Doch al was officieel de vrede te Aken geteekend, voor Curaçao mocht helaas nog geen tijdperk van rust en vrede, van opbloei en welvaart aanbreken.

Nieuwe dreigende onweerswolken van onlusten en oneenigheid tusschen de vorsten van Europa kwamen steeds nader. Zoowel het Moederland als onze Kolonie zouden er gedacht van te lijden hebben. Langen tijd voorbereid en met vreeze tegemoet gezien, brak eindelijk in 1756 de groote Europeesche oorlog uit, die met wisselend geluk 7 jaar lang tusschen Pruisen, Oostenrijk, Rusland, Engeland en Frankrijk gevoerd werd. Maar meer onmiddelijk werd het Moederland en Curaçao echter betrokken in den zeeoorlog, die in datzelfde jaar tusschen de beide laatste Mogendheden tot uitbarsting kwam.

Sinds lang maar vooral sedert 1750 waren deze Staten met elkander in twist over de slecht afgebakende grenzen hunner koloniën in Noord-Amerika. Herhaaldelijk waren beide partijen reeds in 1754 slaags geweest en ook nog vóór het officieel uitbreken van den oorlog werden bij den mond der St. Laurensrivier eenige Fransche fregatten en een groot aantal koopvaarders door de Engelschen wederrechtelijk buitgemaakt.

Beide Mogendheden stelden terstond door middel van hun gezanten alle pogingen in het werk om de Nederlanden als medestrijder voor zich te winnen. De schranderheid en gematigheid van de raadslieden der Regentes Anna (haar zoon Prins Willem V was nog minderjarig) wisten echter gelukkig die staatkunde, welke 's lands belang vorderde, te handhaven door zich er buiten te houden. In dienzelfden geest was reeds vroeger en nu weer opnieuw door de Bewindhebbers der West-Indische Compagnie aan het Bestuur en de inwoners van Curaçao een streng bevel gegeven, een strikte neutraliteit in acht te nemen. Welhaast bleek evenwel, hoeveel nadeel desondanks een oorlog, waaraan de Republiek der Nederlanden geen deel nam, aan Moederland en Kolonie kon toebrengen.

Met bevreemding lazen Nederlands bewoners in Engelands oorlogsverklaring aan Frankrijk, dat alle schepen, die verboden goederen naar Fransche havens voerden, zouden prijsverklaard en opgebracht worden. Die bepaling week af van een verdrag van handel en scheepvaart, in 1674 tusschen Engeland en Nederland gesloten, waarin o. a was vastgesteld, dat, mocht ook de lading als verboden waar in beslag genomen worden, toch de schepen, waarin die goederen waren geladen, zouden worden vrijgelaten. Eveneens in strijd met datzelfde verdrag bleek bovendien, dat Engeland niet van plan was, het vrije vervoer van scheepsbehoeften, zooals hout, hennep, zeilen, ankers enz. toe te laten. Dergelijke artikelen, in onzijdige schepen gevonden, moesten op bevel van Engelands Koning, voor zijn rekening worden aangekocht. Spoedig werd dit dreigement in alle gestrengheid toegepast. Een menigte Hollandsche koopvaardijschepen, die naar Frankrijk stevenden of vandaar terugkeerden, werden opgebracht. Maar hielden de Engelsche oorlogsbodems zich nog eenigermate aan de gesloten verdragen, de Engelsche KAPERS stoorden zich daar weinig aan en beroofden zelfs die Hollandsche schepen, welke noch voor Frankrijk bestemd waren, noch de havens dáár hadden aangedaan. Herhaalde klachten bij het Engelsche hof bleven vruchteloos. Ook de bezwaren van een aantal kooplieden uit Amsterdam en andere steden bij de Staten van Holland ingebracht, hadden geen betere uitwerking.

Curaçao, dat al zijn hoop eerst op den vrede gevestigd had, zag na het sluiten van dien vrede, al zijn blijde verwachtingen met elken dag vernietigd worden. De vroegere rijkdommen waren opgeteerd, handel en scheepvaart gingen schrikbarend achteruit, de toestand werd voortdurend hopeloozer. Dit alles verklaart de jammerklacht van Gouverneur I. Faesch op den 7 October 1751 over „de meenigvuldige aanhoudende en dagelijks toenemende desastres, elenden en rampspoeden, die dit eijland nu na de laast geslooten vreede, in de West-Indie is aangedaan, onderdrukt en genoegsaam ten ondergebracht door het onregel-

Het ontwerp zal vergemakkelijking van het verkeer en vermindering van onkosten tengevolge hebben, terwijl overigens de praktijk zal leeren, dat er met de tegenwoordige praktijk niet veel verschil is. Behoudens enkele bepalingen toch kan men de ontwerpen qualificeeren als eene beschrijving van de geldende praktijk, die buiten de verordening om noodgedrongen ontstaan is; en het zal wel geen betoog behoeven, dat het beter is de wederzijdsche rechten en plichten te omschrijven, bij gebreke waarvan de deur geopend wordt zoowel voor begunstiging als voor ambtelijke willekeur. Tal van bepalingen, die uitvoerig schijnen, lossen zich in de praktijk op in het invullen van een gedrukt formulier. Ten slotte zij de aandacht gevestigd op het gewichtige feit, dat in het Moederland de regelingen veel ingewikkelder zijn en daarvan nooit moeilijkheden zijn ondervonden; integendeel zijn handel en scheepvaart daar voortdurend in bloei toegenomen.

Evenmin zijn de straffen hier voorgesteld bovenmate zwaar. Te licht mogen zij echter niet wezen om niet illusoir te zijn en uitgebreider toezicht te eischen.

De Raad meende, dat het herziene stelsel een veel hoogere opbrengst zou opleveren, dan waarop het Bestuur schijnt te rekenen. Dit nu zal volgens den Gouverneur volstrekt niet het geval zijn. De opbrengst van invoerrechten en accijnzen is zeer wisselvallig. Sommige middelen zijn stijgende, zegt de Raad, maar de Gouverneur brengt in herinnering hoe andere daalden. En al zou hier en daar ook iets meer ontvangen worden dan geraamd werd, dat meerdere zal dan moeten dienen om de verliezen te dekken van die middelen die minder opbrachten dan geraamd werd.

Door de gemaakte vergissingen bij vorige berekening te herstellen en de waardebepaling bij invoerrecht lager schattende, overeenkomstig den wensch van den Raad, komt de Gouverneur niet tot een *voordeelig* saldo van ± 6000 Gld. doch tot een *nadeelig* saldo van ± 7,500 Gld.

En toch!!?? is het tarief van invoerrechten voor verschillende artikelen heel wat verminderd. Men oordeele

Automobielen	waarde	10 pct.
Bier	per liter	f 0.01
Dividivi	waarde	½ pct.
Gedistilleerd bij 15° C	per liter ad 50%	f 0.01
Geitenvellen	waarde	½ pct.
Hooi	„	3 „
Mais en maismeel	„	3 „
Mangrovebast	„	½ „
Meubelen	„	10 „
Orgels	„	10 „
Ossenhuiden	„	½ „
Pianos	„	10 „
Roggemeel	„	3 „
Bijtuigen	„	10 „
Bijwielen	„	10 „
Sigaren	per 100 stuks	f 0.25
Sigaretten	per 100 stuks	f 0.05
Steenkolen	per 1000 K. G.	f 0.05
Tarwemeel	waarde	3 pct.
Timmerhout	„	3 pct.
Vleesch, gedroogd of gezouten	„	3 pct.
Wijn	per liter	f 0,02½
Zeep, ordinaire ongeparfumeerde	waarde	3 pct.
Zeep, fijne geparfumeerde	waarde	10 pct.
Alle goederen, hierboven niet genoemd en niet vrijgesteld		6 pct.

Om duidelijk het verschil met het vorige tarief uit te laten komen, laten wij hier die artikelen volgen, waarvoor vroeger hooger invoerrecht betaald moest worden, en die dus nu verlaagd zijn:

Fijne Beschuit	waarde	10 pct.
Gedistilleerd	per liter ad 50% bij 15° C	f 0,02½
Gouden werken	waarde	10 pct.
Juweelen	„	10 pct.
Kaarsen	per K. G. bruto	f 0,10
Kleederen, gem.	waarde	10 pct.
Lucifers	In pakjes of doosjes van 72 stuks of minder per pakje of doosje; of anders naar evenredigheid; het gros	f 0,25
Parfumeriën	waarde	10 pct.
Schoenen	„	10 pct.
Sigaren	per 100 stuks	f 0,60
Sigaretten	„ „ „	f 0,10
Stropen v. vruchten	waarde	10 pct.
Speelkaarten	per spel van niet meer dan 52 bladen	f 0.25
Strooheeden	waarde	10 pct.
Suikerwerken	„	10 pct.
Tabak onbewerkt in rollen of bladen	per K. G. bruto	f 0,10
Vruchten, geconfijt of ingemaakt	waarde	10 pct.
Vruchtenjams	„	10 pct.
Zilveren werken	„	10 pct.
Zijden stoffen	„	10 pct.

De Gouverneur stelt nu voor van al deze artikelen niet meer dan het voortaan algemeen geldend 6% invoerrecht te heffen, terwijl invoer van Brandhout en Houtskool geheel wordt vrijgesteld.

Dit zijn voorzeker eenige stappen in de goede richting, nog een paar stapjes verder en we zijn waar we wezen moeten. De Koloniale Raad zal wel duidelijk aangeven, welke toenadering nog verder van het Bestuur verlangd wordt in het belang van handel en scheepvaart.

Waarom de Ontwerper tot deze verlaging overging bij een deficit van f 7,500?

Het is den Gouverneur nader gebleken, dat de thans gestelde rechten voor gedistilleerd, sigaren en sigaretten voldoende zijn om de tegenwoordige opbrengst te behouden. Wat de laatstgemelde betreft, zij opgemerkt, dat deze omzetting van de tegenwoordige 10% in een specifiek recht aanbevelingswaardig is om twee redenen; ten eerste zal deze omslag over de sigaren van verschillende waarde, volgens verkregen inlichtingen, den buitenlandschen handel in de duurdere soorten ten goede komen, terwijl de goedkoopere soorten meest voor binnenlandsche consumptie zijn bestemd; ten tweede worden verschillen omtrent de waarde er door vermeden.

De algemeene instemming van den Raad met de strekking van het Ontwerp-

Grondbelasting.

waardoor, in verband met de verdere ontworpen maatregelen aan een reeds veel te lang bestaanden oeconomischen misstand een einde zal worden gemaakt, is den Gouverneur het bewijs van de gezindheid van den Raad om het oude vraagstuk op afdoende wijze op te lossen.

Wil de verlaging dezer zwaar drukkende belasting van economisch belang zijn, dan moet dit een verlaging blijven van ½ %, verklaart de Gouverneur, waarom dit zoo is, wordt er niet bijgevoegd.

De Gouverneur kan ook moeilijk de thans in zwang zijnde manier van schatten overnemen, want daarbij is geen sprake van eenig systeem, of van vaste regels. Z. H. E. G. stelt er prijs op, dat de schatting geschiede door verschillende te benoemen commissies volgens algemeen geldende regels, terwijl een hoofdcommissie te zorgen heeft voor de goede verhoudingen, zoodat klachten over onbillijkheden bij vergelijking met schattingen in verschillende districten zooveel mogelijk worden voorkomen. De ondervinding zal aantoonen, dat dit systeem het juiste is.

De toelegging van vacatiegeld — overal gebruikelijk — is hier slechts facultatief gesteld. Doch het is de bedoeling, dat slechts in geval van noodzakelijkheid daarvan gebruik worde gemaakt.

Om te gemoet te komen aan de bezwaren der bovenwindsche eilanden zal de invoering dezer nieuwe belasting aldaar zeer geleidelijk geschieden. Zij beginnen met 0,35 % te betalen en door ieder jaar een [illegible] eerst na vier jaar 0,50 % of ½ % schuldig zijn.

Gelukkig, dat de requesten van de Bovenwindsche eilanden, van Saba kwamen er nu ook in, juist op tijd zijn ingediend. Het rapport der onderzoekingscommissie kan misschien nog iets meer verkrijgen dan verandering van doodstraf onmiddellijk uitgevoerd in langzame executie, of te wel doodmarteling. Een meer genadigen indruk zal de thans voorgestelde wijziging op de bovenwindsche eilanden wel niet maken.

Het voornemen bestaat verder om met degenen, die op Aruba en Bonnaire gronden bij wijze van vergunning of concessie bezitten huurcontracten te sluiten. Daar het niet mogelijk zal zijn dit werk ten opzichte van Aruba ten einde te brengen vóór de invoering der verordeningen, is eene overgangsbepaling ontworpen in art. 48

„Wegens de huurcontracten, voor „de eerste maal op te maken tus„schen het Gouvernement en hen, „die gronden bij wijzen van conces„sie of vergunning bezitten, zijn gee„nerlei zegel- of andere kosten schul„dig.

„Zoolang eenig vorenbedoeld huur„contract niet is opgemaakt en de „concessie of vergunning door het „Gouvernement niet is opgezegd, is „de concessie- of vergunninghouder „verplicht vóór of op 30 Juni en 31 „December eene vergoeding aan het „Gouvernement te betalen, berekend „naar f. 1.25 per hectare, een gedeel„te van een hectare voor geheel gere„kend.”

In de *Memories van Antwoord* op de V. V. over het *Uitvoerrecht van zout van St. Martin N. G.* en over het *Uitvoerrecht van mijnproducten* komt niets bizonders voor, waarop wij meenden de algemeene aandacht van het Publiek te moeten vestigen.

Gaarne zouden wij als tegenhanger van deze Memories van Antwoord het Rapport van den Kamer van Koophandel en Nijverheid hebben besproken, maar overvloed van copie dwingt ons de verdere bespreking van dit Rapport uit te stellen tot de volgende week.

CORRESPONDENTIE.

St. Eustatius 26 September.

Verleden week paseerde hier zeer dicht langs het eiland een Hollandsche boot, hetgeen in jaren niet is [illegible] was, kon men dan ook zien aan de groote massa volks, die aanstonds op de been was. Aan boord werd het sein gegeven, door het hijschen eener vlag, dat de loods verwacht werd, en in minder dan geen tijd waren er drie of vier sloepjes te water om te vernemen, wat de oorzaak daarvan mocht zijn. Voordat

---

matig neemen van desselfs vaartuigen, 't beroven van de zeecommercie ende navigatie, quasie in een vollen vreede.” — Terzelfder tijd werd het eiland nog door een andere beproeving bezocht nl. „door aanhoudende ziekten, bekent onder den naam van kinderpokjes, vuijtigheijt en coortsen als ander gevaarlijke quaalen onder de menschen alhier,......waarbij comt een lange ontlangs aanhoudende droogte, die de landman voor een schraalen oogst doen dugten. Edog door Gods onuijtspreekelijke Goedertierenheid met eenige tussen invallende reegens goedgunstiglijk vergoedt is, waardoor de vlauwe hoope des landtmans eenigermaaten opgebeurt is.” — Om die reden vaardigde hij ook dat jaar weer een algemeenen bededag uit tegen den 20 October „ten eijnde de ziekten op dit eijland te doen ophouden,......en ons land voorts te verquicken met een vroegen ende spaaden reegen en een voordeeligen oogst, zonder welke dit eiland noodzakelijk tot de uijterste armoede en totale ruine vervallen moet” enz.

Reeds in het voorjaar had de landvoogd wegens de droogte en het gebrek aan meel en mais, den uitvoer daarvan moeten verbieden. Diezelfde reden zal ook wel de aanleiding geweest zijn, dat „de planters, zoo van het boven—als benedenquartier deeses eijlands geen mais ter verkoopingh in Willemstad zonden.” Daar door dit voedsel de slaven moesten in het leven gehouden worden en opdat aan dezen door hongersnood geen aanleiding tot diefstal zou gegeven worden, gelastte de Gouverneur den 4 Maart aan den cornet Hendrik Evertez „omme aan alle planters op dit eijland, geene uijtgesondert, te preadverteeren ende uijt onse naame op 't alderserieuste te verzoeken, om in de stad mais ter verkooping te senden, ten eijnde een ijder sigh voor haare slaaven kunnen proviandeeren.” — Eensdeels doordat de planters waarschijnlijk aan dit verzoek voldeden, andersdeels doordat juist in die dagen een zekere kapitein Spaffort met zijn schip een groote lading meel binnenbracht, werd in den eersten nood voorzien, zoodat de Raad den 11 Maart kon afkondigen, dat de inwoners zich binnen 3×24 uur van meel konden provianderen en dat daarna de uitvoer weer vrijstond. Aan Spaffort liet men weten, dat hij binnen dat tijdsverloop zijn meel tegen een redelijken prijs kon verkoopen, maar dat hem vooralsnog de uitvoer van de *geheele* lading *tegelijk* niet kon worden toegestaan. Dit laatste was tevens het antwoord op het rekest van eenige Engelsche kooplieden op het eiland, die denkelijk getracht hebben de geheele lading op te koopen en op Jamaica of elders met een zoete winst over te doen. (Pl. 1751. No. 18,26,28 en 29.)

Bij de enkele regenbuitjes, die in October 1751 slechts flauwe hoop gaven op een voorspoedigen oogst, schijnt het vrijwel gebleven te zijn. Althans bijzondere reden tot dankbaarheid is er, niet geweest. Het jaar daarna zette echter beter in. Wel werd de scheepvaart, „de zenuw van ons land”, nog steeds bemoeielijkt, maar” de menigvuldige verquickende reegens, die wij nu nog dagelijks genieten, (December 1752) deden een rijken oogst verwachten. Werkelijk was er het volgend jaar alle reden van erkentelijkheid” voor Gods onverdiende grondeloose barmhertigheijt in 't geeven van een goeden oogst, waardoor veelen armen menschen sijn gesoulageert, die andersints tot den ondergang souden hebben geraakt en wij allen zijn behouden.” — Alweer deed in October van dat jaar '53 „een lang aanhoudende droogte den landtman voor een schraalen oogst dugten” doch het bleek dat men zich wel wat vroeg ongerust had gemaakt, want het oogstjaar gaf geenszins reden tot klagen. Maar een andere plaag bracht in 1754 droefheid en ontsteltenis” over 's lands inwoonderen, door aanhoudende coortsen en andere siektens, door welke veele derselver subiet van hun familien zijn weggerukt ende veel weduwe en weesen naargelaten, 't geen alsnog niet cesseert.” Daarbij kwam nog stilstand in den handel, waarvan het eiland „sijn meeste subsistentie heeft”. — De droogte, die in October 1756 heerschte, stelde weer een nadeeligen oogst in het vooruitzicht. Donkerder toekomst opende zich evenwel een jaar later, toen men in Augustus met sekerheid vernam, „dat op hoog bevel de uitvoer van alle levensmiddelen uit Noord-Amerika was verboden, zoodat bij mislukking van den oogst, de kans om van elders proviand op te doen, vrijwel ontnomen werd. Des te pijnlijker trof deze nieuwe ramp, omdat naar de Gouverneur verzekerde, men juist in die dagen „eene excessive schaarsheijd van broodkost alhier experimenteert, sonder hoope dan spoedig redres of te verbeteringh te sullen erlangen, te meer naardien onse nabúren reeds tragten sigh van ons eygen inlands kooren te proviandeeren, uyt welkers vervoeringh voor onse goede Burgers en opgeseetenen niets anders kan profiteeren, dan een evident nadeel door merkelijke vermeerdering in prys en verdere swaare gevolgen.” Daarom werd door G. en RR. den 2 Augustus 1757 tot nader order „alle uytvoer van mais en boonen, gemaalen of ongemaalen, gebacken of te ongebacken uyt deese eylanden verboden op verbeurte van de waarde der graanen, die men mogte hebben uytgevoerd of te doen uytvoeren, benevens nog, in een boete monteerende viermaal de waarde van alle graanen, die sullen worden agterhaald.” Den aanbrenger werd een „praemie beloofd van een darde part, in alle sodanige graanen, als welke sullen worden aangehaald...... met belofte van secretesse van des aanbrengers naam indien hy zulks begeerd.” Een uitzondering werd alléén toegestaan voor „sodanige [illegible] tot victualy der uytgerustende vaartuygen mogten worden vereyst, mits de schippers derselver na een voorgaande declaratie van de noodigh zynde quantiteyd aan ons G. geëxhibeerd, dies aangaande met een paspoort syn voorsien.” (Pl. 1757, No. 78.)

Het was, of alle rampspoeden tegelijk over ons eiland los kwamen, om het voor goed ten onder te brengen. Men kan zich voorstellen, [illegible] een duurte van levensmiddel[illegible] een armoede en honge[illegible], welk een diep treurige t[illegible] er in die jaren op Curaçao moet geheerscht hebben, als men bovendien weet, wat de toenmalige Gouverneur Jean Rodier den 4 October 1764 in een publicatie, waarin hij een algemeene vasten- en bededag aankondigde, verzekerde, dat Curaçao „reeds vyff jaren met aanhoudende droogte was besorgt.”

Voor den aandachtigen lezer zal het na dit alles wel ruimschoots voldoende bewezen zijn, dat ons eiland in dit tijdvak van 1740 tot 1764 tot een diep verval verzonken was en dat er voor de bewering van bloei en welvaart op Curaçao in die dagen geen zweem van bewijs kan worden aangevoerd.

Rincon. P. A. Euwens, O. P.

de sloepjes de boot bereikten, werd er van boord een zeilbootje te water gelaten, waarin zich eenige personen bevonden. Toen dit bootje de sloepjes genaderd was, stapten, na een kort oponthoud drie personen over in een der sloepen, alvorens de havenmeester de vreemdelingen bereikt had. Een brief werd overhandigd en de zeilboot maakte rechtsomkeer, en eenige oogenblikken later zette de stoomboot zijne reis verder voort. Het was een Hollandsche boot „Nederland" genaamd, kwam van St. Thomas, waar zij eene lading steenkolen ingenomen had, en was bestemd voor de „Hawayan Islands".

Terwijl zij kolen innam in St. Thomas, hadden zich drie personen aan boord verborgen om heimelijk het eiland te verlaten. Zij verlieten St. Thomas, niet om eenige misdaad of achtervolging, maar omdat zij nu eene geschikte gelegenheid zagen, zonder eenige kosten naar eene andere plaats te vertrekken om daar een bestaan te zoeken.

Toen de boot de haven van St. Thomas verlaten had en reeds ver in zee was, hebben de zich schuilhoudenden zich verraden. Op de plaats, waar zij zich verborgen hadden, scheen het verschrikkelijk warm geweest te zijn en toen de één bij zijn compagnon klaagde over de hitte, werden zij door hun gesprek door een van de mannen aan boord ontdekt.

Toen de kapitein hiervan kennis kreeg en hij dicht bij ons eiland was, dacht hij niet beter te kunnen doen, dan hen hier aan land te zetten, hetgeen dan ook op de boven verhaalde wijze plaats had. Toen de kapitein zijn volkje kwijt was, zal hij zeker wel in zijn vuistje gelachen hebben, dat hij het er zoo goed had afgebracht. Daar de vreemdelingen aan land gebracht waren zonder de toestemming van den Gezaghebber van het eiland, en van den havenmeester, werd de persoon, die de vreemdelingen in zijn boot had opgenomen, belast met het onderhoud van die drie mannen; totdat hij hun weer naar St. Thomas zou hebben teruggezonden. Dit zal wel in 't vervolg eene les zijn om beter uit te zien [illegible] te voorbarig te handelen, wanneer er weer een dergelijk geval plaats heeft.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Nieuwe Encycliek.

Z. H. Paus Pius X heeft onder dagteekening van 8 September jl. een Encycliek uitgevaardigd over de dwalingen der moderniseerenden onder de Katholieken. Te groot om in ons blad te worden opgenomen, de encycliek beslaat een boekdeel groot formaat van 70 bladzijden, zullen wij er den korten inhoud van aangeven.

Vruchteloos had Z. H. gehoopt door zachte, vaderlijke vermaningen de afdwalenden tot de waarheid terug te kunnen roepen, maar toen het bleek, dat zij, oogenschijnlijk onderworpen, later nog driester het hoofd op staken en bij iedere waarschuwing uit Rome, door hun volgelingen juist daarom nog hooger, als martelaar der vooruitstrevende wetenschap, werden vereerd, was Z. H. wel verplicht openlijk en met gestrengheid op te treden en op plechtige wijze hun dwalingen te veroordeelen.

In den breede ontvouwt Z. H. nu het zoogenaamde wetenschappelijke systeem der modernen en bewijst dat zij het hebben gebouwd op het [illegible]; reeds [illegible], zoodat zij zonder het te weten, [illegible] overhelden naar het wetenschappelijk onbestaanbare [illegible] tualisme, atheisme, en pantheisme, niets reëels buiten zich erkennende, maar alleen nog geloovend aan God aan Christus [illegible] krachtens de ontwikkeling van inwendig religieus bewustzijn, niets erkennend dan wat proefondervindelijk, op zinnelijk waarneembare wijze, kan bewezen worden. En dat in geestelijke zaken, van bovennatuurlijke orde!

In deze dwalingen zijn zij gevallen uit nieuwsgierigheid en uit trots. Uit nieuwsgierigheid, omdat zij een zucht hadden naar nieuwigheden, mede wilden gaan met de moderne richting der ongeloovige wetenschap.

Maar vooral uit trots, die de moderne richting zoo bizonder eigen is, uit alles voedsel trekt en zich onder allerlei gedaanten vertoont. Zij alleen bezitten de wijsheid, zij alleen zijn geleerd, en zij [illegible] niet met anderen gelijkgesteld te worden, zoeken zij altijd nieuwigheden en verkondigen de meest absurde denkbeelden. Natuurlijk meenen zij zich ook onafhankelijk van het leeraargezag der Kerk, ja, vermeten zich zelfs de Kerk zelve te willen reformeeren.

Ook uit ontwetendheid zijn velen gevallen. Bij het hooger opdrijven in moderne richting verloren zij den vasten, filosophischen ondergrond, zij verachten de scholastiek en waren alzoo niet in staat de moderne dwalingen te ontwarren en hun onwetenschappelijkheid te doorzien.

Om deze dwalingen te keer te gaan moet men terugkeeren naar de oude beproefde, scholastieke filosophie, zich verre houden van allen zucht naar nieuwigheden, vooral de jeugdige studenten. De Bisschoppen moeten er voor zorg dragen, dat de geschriften der zoogenaamde modernen niet worden gelezen, de uitgave daarvan verboden worde; en daarom geeft Z. H. aan de Bisschoppen uitgebreider macht om een strenger boekencensuur te houden en persoonlijk, zoo noodig, de uitgave van boeken te verbieden, en uitgegeven werken onder censuur te leggen, zonder dat het noodig is ze eerst naar Rome op te zenden. Door strenger toezicht op leeraren en schrijvers, door algemeen verbod van zoogenaamde wetenschappelijke vereenigingen [illegible], hoopt de Paus deze dwalingen der modernen tegen te gaan en geheel en al uit te roeien.

„Ideas Modernas".

Wij hadden deze revue, Zaterdag ll. voor het eerst verschenen, hier en daar aangekondigd gezien als een letterkundig tijdschrift. Hoe vonden wij ons teleurgesteld, toen er van letterkunde zelfs geen spoor te bekennen viel, maar het tijdschrift een schotschrift bleek te wezen tegen de Roomsch Katholieken en hun H. Godsdienst, om hun Katholieke overtuiging op de meest onverdraagzame wijze te beschimpen en te bespotten.

Ideëel werk is het niet, maar zeer laag bij den grond; het riekt naar vuil en modder.

Modern, is het slechts in zooverre het ook mee wil doen in de richting der „modernen" door Syllabus en Encycliek van Z. H. Paus Pius X veroordeeld; maar deze Revue strompelt zoo ongelukkig op oude, ongelijke, afgesleten krukken, dat ze heelemaal achter aan komt en het moderne der „modernen" haar zelfs dreigt te ontgaan. Niets dan afgezaagd gezeur, te vervelend om aan te hooren en heelemaal niet van dezen tijd, maar eeuwen en eeuwen reeds oud.

Wij hopen dan ook van verder bezoek van „Ideas Modernas" verschoond te mogen blijven en geven voortaan „niet thuis."

Koloniaal Verslag 1907.

Met de laatste mail ontvingen wij dit Verslag van de Lands Drukkerij. Met genoegen zagen, wij dat steeds meer en meer naar volledigheid wordt gestreefd. Verklarende noten, liefst 6, onder Verslag A. *Bevolking*, wijzen er op, dat de volkstelling meer nauwkeurig plaats had en geven alle gewenschte toelichtingen. Ook Staat *C* aantoonende de verdeeling der ingezetenen naar de verschillende beroepen, bedrijven en ambachten is veel uitgebreider dan vroeger.

De specifiek curaçaosche bedrijven, Hoedenvlechsters, Kantwerksters, Koopmans*klerken* (waarom geen Magazijn*bedienden?*) Kuipers, Mijnwerkers, Pontwrikkers, Schepenmakers, Waterverkoopers, Zoutgaarders etc. werden er in opgenomen.

De Heer M. C. Faubel schreef een zeer uitgebreid verslag over den aanleg van putten en dammen, waaraan *in extenso* de weerkundige waarnemingen op Kl. St. Martha, Daniel en Siberië en de peilingen van den put bewesten het huis van Maria Maai werden toegevoegd.

Ook lazen wij de in het Kol. V. opgenomen Beschikking van den Gouverneur, van Zaterdag 18 Mei 1907, waarbij aan de Residentiebank te 's Gravenhage wordt medegedeeld, dat het renteloos voorschot van f20,000 om een sisalaanplanting op het eiland Bonaire te beproeven niet onvoorwaardelijk, zonder tot restitutie gebonden te zijn, verstrekt kan worden, dat het Bestuur wel bereid is om, onder voorbehoud van nadere goedkeuring, een renteloos voorschot van f20,000 te verleenen onder nader vast te stellen voorwaarden, etc.

Uit het bericht van *Het Vaderland*, onlangs door ons medegedeeld, maken wij dus op, dat de zaak thans haar beslag heeft gekregen en de nieuwe voorwaarden door de Residentiebank werden aanvaard.

Zoodra wij wat meer tijd en plaats beschikbaar hebben, zullen wij het K. V. bij gedeelten publiceeren, en bespreken.

Brand in de St. Annakerk.

Toen Woensdagavond het fleschje met alcohol was aangestoken en aan de naphtaline-lamp, welke achter in de kerk onder de tribune hangt, werd bevestigd, sloegen plotseling groote vlammen rondom deze lamp en blakerde het houten gewelf, den vloer der tribune. De koster in het presbyterium bezig alles in orde te brengen voor het Octoberlof ziet dit, vliegt naar achter, rukt de lamp af en smijt ze op den steenen vloer. Spoedig werd een natten deken over de lamp heen geworpen, waar omheen groote vlammen oplaaiden. Over den deken werd toen een tobbe water geworpen, het vuur verstikte, de brand was gebluscht. Maar intusschen was de politie gewaarschuwd, klepte de alarmklok en liep een groote menigte samen naar de kerk, waar, Goddank, niets meer te blusschen viel!

De oorzaak der vlammen rondom de lamp moet gezocht worden hierin, dat de lamp te vol was gegoten en de naphta naar buiten liep over de lamp heen, zoodat zij vlam vatte, toen de vlam van het alcoholfleschje er mede in aanraking kwam. Aan de tegenwoordigheid van geest van den koster is het te danken, dat grooter onheil werd voorkomen.

Het onweder van Donderdagavond.

Zelden bleef een onweder zoolang aanhouden, met zulke felle bliksems en hevige donderslagen, als Donderdag ll. Wat wij hier in de stad te hooren en te zien kregen was echter niets in vergelijking met de hevigheid, waarmede het onweder op St. Rosa schijnt gewoed te hebben.

Vier menschen werden daar door den bliksem getroffen, waarvan drie doodelijk.

Het ongeluk had plaats bij San Francisco dicht bij Santa Rosa in de hut van Louis Pafaca. Tegen half elf kon Louis het in zijn slaap-

kamertje niet langer houden en ging het woonvertrek binnen, terwijl zijn vrouw JOSEFINA ook was opgestaan, haar kindje van negen maanden in de armen nam en in de slaapkamer op een koffer bleef zitten. HENRIQUI, haar broer, een jongen van 14 jaar ging naast haar zitten. Plotseling slaat de bliksem in de hut, zoodat LOUIS geheel en al bedwelmd wordt. Hoe lang hij buiten zich zelf bleef, weet hij niet, maar toen hij bij kwam, bemerkte hij, dat het huis in brand stond, en vol rook en zwavellucht was. Hij riep zijn vrouw; geen antwoord. Hij riep nog eens, ook den jongen, maar het bleef doodstil in het zijvertrek. Op den tast afgaande strompelt hij de slaapkamer binnen en vindt daar zijn vrouw en kind en zijn schoonbroer roerloos liggen. Hij sleept de lichamen, zoo ver hij kan tot bij de deur zijner woning, maar kan het alleen niet langer uithouden en vlucht het brandende huis uit om hulp te zoeken. Eerst naar de moeder zijner vrouw, toen naar zijn eigen vader, maar niemand durfde zich in dat noodweer naar buiten begeven, of allen waren door schrik bevangen en wisten niet, wat te doen. De arme man was als wezenloos van angst en ontzetting.

Eerst tegen den ochtend kwamen er menschen opdagen. De lijken waren half verbrand, vooral aan armen en beenen, het bovenlijf verkoold, het gelaat bol opgeblazen, maar, vooral van den jongen, nog herkenbaar. Het was een afzichtelijk schouwspel.

Het vuur smeulde nog, vooral in de mais. Van het huis stonden alleen nog de muren. De politie van Montaña, geholpen door een man, bracht de lijken naar een dichtbij gelegen schuur. De districtmeester de heer BEAUJON, was ook spoedig ter plaatse, nam alles zoo scherp mogelijk op, zond naar de stad om den Geneesheer, en liet twee kisten, en carbolwater halen. Hij liet de afgevallen stukken der lijken verzamelen. Jammer, dat het volk bijna niet te bewegen was een hand uit te steken om mede te helpen.

Des middags drie uren werden de lijken plechtig ter aarde besteld door den Zeereerw. Heer Pastoor JOS. M. v. D. VEER, die des morgens, zoodra ZEerw. van het ongeluk hoorde, naar het huis was gegaan, maar weinig hulp meer vermocht te bieden.

Regen.

In de stad vielen een paar korte buien, maar in de buitendistricten heeft het zeer zwaar geregend tijdens het onweder van Donderdag ll. Op Santa Rosa is er 141.4 mM. gevallen.

Eenige dammen zijn doorgebroken. Die van het Weeshuis bijv. en de groote dam op St. Joris Grandi, op Shalomba, en Coral Patin, en Brakke Put, alsmede nog 16 kleine dammen.

Verdere berichten van damdoorbraak hebben ons gelukkig niet bereikt.

Achter verschillende dammen staan reeds prachtige plassen water. Het kan weer een goed jaar worden.

Op vele plaatsen is men reeds druk aan het planten.

Verblijdend bericht.

President CASTRO heeft de heeren AMERICO SPINETTI en GENEROSO C. ODUBER benoemd tot Vice-consul van Venezuela, respectievelijk op Bonaire en Aruba.

Advertentien.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter Spaar- en Beleenbank van den 1sten Maart ber 1906 t/m 31 Augustus 1906, onder N°. 5850 U, t/m N°. 3904 W. zal plaats hebben op DONDERDAG den 17den October a. s. en volgende Dondedagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 11den October 1907.

De Voorzitter.

A. JESURUN.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO